

Állami fenntartásban

Záborszky Kálmánnal, a Zuglói Filharmónia – a leendő Szent István Filharmonikusok – művészeti vezetőjével beszélgettünk az együttes közelmúltjában történt meghatározó eseményekről, a fenntartásban bekövetkezett változásról és az ezzel kapcsolatos jövőbeli tervekről.

Í Mikor vált hivatásos együttessé a Zuglói Filharmónia?

– A Zuglói Filharmónia alapítását, majd hivatásos zenekarrá válását Rátonyi Gábor polgármester kezdeményezte 2005-ben.

Í A zenekar egyik fő profiljának ma az ifjúsági hangversenyek megrendezését tekintik. Mikor indult útjára a Felfedezőúton sorozat?

– A Papcsák Ferenc vezette Zuglói Önkormányzattal való együttműködésünk komoly előrelépést jelentett a zenekar életében. Papcsák Ferenc felismerte a zenei kultúra széles körben való terjesztésének jelentőségét és úgy gondolta, hogy érdemes lenne segítenie tevékenységünket. A Zuglói Filharmóniára, mint a kerület „kulturális zászlóshajójára” tekintett, s nagy örömünkre rendelkezésünkre bocsátotta a működésünkhöz szükséges forrásokat. Támogatta a 2011-ben bemutatott Felfedezőúton ifjúsági sorozat elindítását, ezzel minden Zuglóban élő gyermek (12 000 diák) számára lehetővé tette, hogy évente egyszer magas művészi színvonalú hangversenyen vehessen részt térítésmentesen.

Í Mi történt később, milyen problémák adódtak, amelyek a zenekar fennmaradását kockáztatták?

– 2016-ban minden zenekar kiegészítő állami támogatást kapott. 2017-ben a korábban ily módon érkező állami támogatás beépült a központi támogatásba, amely forrás az Önkormányzaton keresztül érkezett a Zenekarhoz. 2017-ben Zugló gazdasági vezetése a megemelt központi támogatás teljes összegét elvonta a Képviselőtestület által a Zuglói Filharmóniának megítélt fenntartói forrásból. A támogatás elvonása és a 2018-ra megítélt csekély összegű fenntartói támogatás 2018 tavaszára finanszírozhatatlanná tette a zenekart.

Í Mi jelenthetett kiutat ebből a bizonytalan helyzetből?

– 2018-ban nyilvánvaló volt, hogy az egyetlen stabil megoldás a Zenekar számára az lenne, ha állami fenntartásúvá válhatna. A Zenekar vezetősége Dr. Kásler Miklós miniszter úrtól és Fekete Péter államtitkár úrtól kért segítséget, ennek köszönhetően az EMMI más forrásból egyedi pályázat keretében azonnali gyorssegélyt nyújtott, amivel sikerült túlélni 2018 tavaszát. Fekete Péter és Vashegyi György, az MMA elnöke részt vettek

a Felfedezőúton előadáson, így személyesen is meggyőződhetek a Zenekar gyermek- és ifjúsági hangversenyeinek a kulturális nevelés érdekében tett kiemelkedő eredményességéről.

Í Mikor jutottak el a végső töréspontra a kerülettel?

– Zuglóban Horváth Csaba polgármester nyerte a választást. Horváth Zsolt alpolgármestert nevezte ki Zugló kultúráért felelős vezetőjének, aki sajátos elképzelések keretében gondolta tovább működtetni az együttest. Az Önkormányzat vezetői a képviselőtestületi üléseken egyre határozottabban érveltek amellett, hogy a Zuglói Filharmónia fenntartása önként vállalt, nem kötelező önkormányzati feladat, amivel egyértelműen jelezték, hogy jelentős forráscsökkenésre számíthatunk.

A Zenekar vezetői folyamatosan tárgyaltak a Kulturális Kormányzattal. A tárgyalások során Fekete Péter államtitkár úr és Vashegyi György, a Nemzeti Kulturális Tanács elnöke kifejezték segítő szándékukat a Zenekar megmentésére. Végül a zenekar 2020. december elsején a Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft. fenntartásába került.

Í Milyen többletet tud hozzáadni a Filharmónia Magyarország a zenekar szakmai életéhez?

– Az állami sorra kerüléssel egy nagy menetelés végére értünk és egy hatalmas lehetőség kezdetén állunk. A Filharmónia Magyarország Nonprofit Kft. az ország legnagyobb komolyzenei koncertszervezője, hatalmas rutinnal, tapasztalattal. A Zenekarnak pedig a fiatalok kulturális neveléséért folytatott munkája kiemelkedően eredményes. A fenntartó koncertszervezési tapasztalata és az együttes által képviselt kulturális értékteremtés kiváló alapot teremt egy nagyon sikeres együttműködéshez. A Zenekar mindenben segíteni fogja a Filharmónia Magyarország munkáját, ezzel emelkedni fog a koncertszám is. Közreműködünk az előre egyeztetett hangversenyeken, vidéki koncerteken. Az együttműködés egyébiránt már tavaly megkezdődött, a közeljövőben pedig Székesfehérváron, Veszprémben és Szegeden is tartunk hangversenyeket. A Zenekar vállalja, hogy a Filharmónia Magyarország által szervezett ifjúsági hangversenyeken, illetve bérletes koncerteken az eddigi magas színvonalú műsoraival közreműködik. Az együttes a Filharmónia Nonprofit Kft. leányvállalata lesz. Természetesen az első időszakban egy összecsiszolódá-

si folyamat következik, amikor közösen megteremtjük a lehető leghatékonyabb együttműködés feltételeit.

■ Mi lesz a zenekar új neve?

A Zenekar új neve: Szent István Filharmonikusok – a név őrzi a 67 éves művészeti múlt hagyományait, értékeit és identitását. (A név engedélyeztetését már megkezdjük.) Továbbra is névjegyünk marad a gyermek- és ifjúsági hangversenyeink egyedi, magas színvonalú megvalósítása. Nagy lehetőség, hogy sorozatainkkal mostantól átléphetjük Zugló kerületének határait, és máshol élő diákok számára is elérhetővé válnak hangversenyeink. Missziónk a felnövekvő generációk kulturális nevelése – az egyes korosztályok életkori sajátosságainak megfelelően.

■ Kifejtené az ifjúsági koncertsorozat koncepcióját azok számára, akik még nem voltak ilyen előadáson?

– A Felfedezőúton hangversenysorozat ősszel a felső tagozatos és gimnazista korosztályt szólítja meg tematikus műsorával, tavasszal pedig a nagycsoportos óvodásokat és alsó tagozatos diákokat. A program része, hogy a komolyzenén túl, különböző társművészeti területekkel is megismertessük a diákokat, így az irodalommal, filmmel, képzőművészettel, a cirkusz- és táncművészet egyes területeivel. Látványos tánckoreográfiák, vetített képek, színházi jelenetek, filmrészletek, énekes szólisták közreműködése teszi a gyerekek számára a 21. század követelményeinek megfelelő, izgalmas, fordulatos, befogadható kulturális élménnyé az

előadásunkat. Dr. Solymosi Tari Emőke művészettörténész szerkeszti és vezeti a műsorokat. Állandó közreműködők a Magyar Táncművészeti Főiskola növendékei. Tavasszal a legkisebb korosztályt megszólító műsorban interaktív játékokban személyesen is részt vehetnek a gyerekek. 2011 óta a strukturálisan egymásra épülő Felfedezőúton sorozattal elértük, hogy a diákok várakozással és érdeklődéssel érkeznek a hangversenyterembe, kifelé menet pedig boldog arccal köszönik meg az élő koncertélményt.

■ Mit tart még fontos célnak a jövőre nézve?

– Továbbra is feladatunknak tekintjük a komolyzenei oktatás elősegítését tehetséggondozó programunk keretében. Bemutatókötési lehetőséget adunk az új tehetségek, fiatal zenészek, karmesterek, kortárs zeneszerzők számára, segítjük művészeti pályára állításukat. A tehetséggondozó programunk keretében a legtehetségesebb növendékek közreműködhetnek a Zenekar hangversenyein, valódi közönség előtt szerezhettek színpadi rutint.

Tervezzük a korábban hatalmas sikerrel bemutatott Új Magyar Daljáték folytatását is. A felnövekvő generációkat megszólító hangversenyeinken túl továbbra is megtartjuk klasszikus bérletes sorozatainkat a Müpában, a Zeneakadémián és a Vigadóban. Társadalmi felelősségvállalásként pedig folytatjuk Térzene hangversenysorozatunkat, valamint a nyugdíjasok számára rendezett Teakonzertjeinket.

■ Jelenleg hány muzsikust foglalkoztatnak állásban? Tervezik-e bővíteni a zenekar létszámát?

– A zenekar 75 fő hivatásos zenészt foglalkoztat. A Társaság célja a felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező, illetőleg jövőbeni ilyen végzettséget szerző zenekari tagok tartós, de legalább egy éves jogviszonyban történő foglalkoztatása.

■ Várható-e a zenészek béreinek növekedése?

– A bérek a minimálbér növekedését mindenképpen követni fogják, illetve a forrásoktól függően, a megnövekedett koncertszámmal arányosan tervezzük a bérfejlesztést.

■ Milyen egyéb változásokra számíthatnak?

– A Zenekarnak sokkal több hangversenye lesz, mint korábban, hiszen ifjúságnevelő tevékenységét újabb kerületekben folytatja. Idén és jövőre is további egy-egy kerület diákjai számára tesszük elérhetővé sorozatunkat. Zenészeink folyamatosan új lehetőségeket kapnak, a bővülő koncertszámhoz szükséges technikai eszközök beszerzését pályázati forrásból fogjuk finanszírozni. Az új Szent István Filharmonikusok névnek megfelelően szeretnénk új arculatot kialakítani, új marketingeszközöket használni – ezeket szintén pályázati forrásból szeretnénk megvalósítani.

Hörömpöli Anna